

IT-TEŻORI TAL-QABAR TA' KRISTU ESPOSTI F'VERSAILLES

Noel Muscat ofm

Mis-16 ta' April sal-14 ta' Lulju, fis-Swali tal-Kruċjati tal-Palazz Irjali ta' Versailles, f'Parigi, qed tinzamm wirja spettakolari li għandha bħala titlu "It-Teżori tal-Qabar ta' Kristu. Rigali tal-familji rjali Ewropej lil Ġerusalemm."

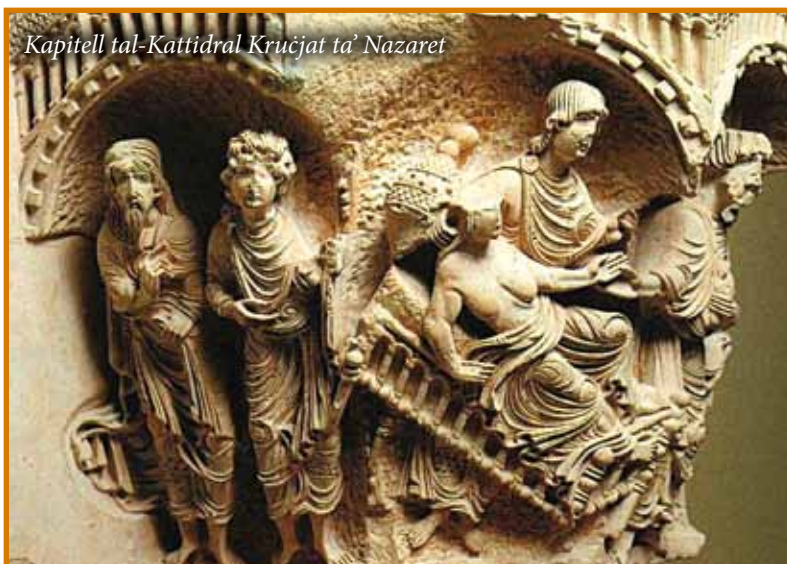
Din il-wirja hi partikolarment importanti. Fil-fatt, għall-ewwel darba fl-istorja, qed jiġu esposti 250 kapolavur ta' arti u artigġjanat li kienu jinsabu mohbija jew imrekknin f'imħażen fit-Teżor tal-kunvent ta' San Salvatur ta' Ġerusalemm, u fil-Bażilika tal-Qabar ta' Kristu. Għal tliet xhur il-pubbliku jista' jammira t-Teżori li l-Kustodja tal-Art Imqaddsa irċeviet matul is-sekli mill-familji rjali Kristjani tal-Ewropa, li kienu jippikaw biex isebbhu bl-isbaħ oġġetti prezzjużi ta' artigġjanat is-servizz liturġiku li l-Patrijiet Franġiskani jwettqu fil-Bażilika tal-Qabar ta' Kristu, l-aktar fl-okkażjoni tal-festi l-aktar solenni tas-sena liturġika.

Fost l-oġġetti esposti f'Versailles, f'wirja li għet inawgurata bil-preżenza tal-Patri Kustodju tal-Art Imqaddsa, wiehed isib kalċijiet, slaleb, lampieri, kandelabri, ventartali, pissidi u paramenti liturġiċi bħal pjaneti u pivjali irrakkmati fid-deheb. Dawn

kienu jkunu rigali prezzjużi li l-familji rjali tal-Ewropa kienu joffru lill-Franġiskani fl-Art Imqaddsa biex juru d-devozzjoni speċjali tagħhom lejn il-Qabar ta' Kristu u biex jaffer maw il-protezzjoni li bħala qawwiet Kristjani kienu jggarantixxu lill-preżenza Kristjana fl-Art Imqaddsa, u speċjalment lill-Franġiskani li huma l-Kustodji uffiċjali tas-Santwarji tal-Fidwa.

Ir-rigali prezzjużi, li jmorru lura partikolarment għall-epoka rinaxximentali u barokka, ġew esposti skont l-ordni tar-renji li kienu irregalawhom. Insibu oġġetti prezzjużi ġejjin mill-Imperatur tas-Sagru Imperu Roman, mir-rejiet ta' Spanja, ta' Franza, u tal-Portugall, mir-Repubblika ta' Venezja u r-Repubblika ta' Ġenova, mir-Renju ta' Napli u Sqallija, u mill-Kavallieri ta' San Ġwann.

It-tradizzjoni li torbot dawn ir-renji mal-Kustodja tal-Art Imqaddsa hi antika. Fil-fatt, il-maġġoranza tal-missjunarji

Kapitell tal-Kattidral Kruċjat ta' Nazaret

Franġiskani kienu jiġu minn dawn il-pajjiżi, partikolarment minn Spanja, Portugall, Franza, Belġju, Italja, u Germanja, li dak iż-żmien kienu entitajiet politiċi differenti minn kif inhuma llum. Ir-rabta baqgħet shiħa saħansitra fi żminijietna, meta dawn il-pajjiżi hekk imsejhin “Kattoliċi” għadhom igawdu d-dritt li r-rappreżentanti tagħhom, il-Konsli, jkunu prezenti f’postijiet ta’ unur waqt iċ-ċelebrazzjonijiet solenni fil-Qabar ta’ Kristu, f’Betlehem u fil-Knisja ta’ San Salvatur.

Dawn l-oġġetti prezzjużi huma tassew teżor imprezzabbli. Fil-fatt kienu mħarsin f’ambjenti sigrieti fil-Kunvent ta’ San Salvatur, li jissejhu appuntu t-Teżor, u li ċ-ċwieviet tagħhom huma

biss fil-proprjetà tal-Patri Kustodju u ta’ xi patrijiet inkarigati minnhom. Uħud minn dawn it-teżori, bħalma huma l-ventartal u l-kandelabri kbar tal-fidda tal-Knisja ta’ San Salvatur, jitgawdew dejjem fuq il-presbiterju tal-istess Knisja, l-aktar fiċ-ċelebrazzjonijiet solenni. Diversi kalkijiet u pissidi jintużaw ukoll f’xi festi tas-sena. Imma l-maġġoranza tal-paramenti jinsabu moħbija, għalkemm uħud huma esposti fis-Sala tal-Madreperla tal-Kunvent ta’ San Salvatur, fejn il-Kustodju jilqa’ diversi gruppi ta’ pellegrini fi żjara fl-Art Imqaddsa.

Il-preparazzjoni għal din il-wirja ilha sejra għal xhur shaħ. L-iskop li għalih il-Kustodja aċċettat li dawn it-teżori jiġu esposti hu, qabel

xejn, li jkunu magħrufin dawn l-opri ta’ arti, u r-rwol importanti li l-Ewropa kellha fil-harsien tal-patrimonju Kristjan tal-Art Imqaddsa. Wirja bħal din tagħmel ġieħ lill-patrimonju Kristjan tal-Ewropa, li sfortunatament qiegħed jiġi miċħud u mwarrab mill-istess nazzjonijiet Ewropej li llum jikkostitwixxu l-Unjoni Ewropea, li donnhom iridu jhassru l-fatt innegabbli li l-istorja tal-Ewropa u l-Kristjaneżimu ma jistgħu qatt jiġu mifrudin minn xulxin. Hi haġa tassew interessanti li pajjiż lajk bħal Franza jagħraf l-importanza tar-rwol tal-Kristjaneżimu fl-Ewropa anke fil-kamp tal-kultura.

Skop ieħor tal-wirja hu dak li diversi minn dawn l-oġġetti prezzjużi jiġu

rrestawrati kif imiss mill-awtoritajiet tal-Mużew ta' Versailles qabel ma jinghataw lura lill-Kustodja tal-Art Imqaddsa. Dan ifisser li dawn l-oġġetti, meta jerggħu lura, ma jibqgħux iżjed moħbija u msakkrin bogħod mill-ammirazzjoni tal-pubbliku. Il-Kustodja qed timpenja ruħha li tinvesti kwantità ta' flus u riżorsi biex isir Mużew tal-Kustodja fis-sular ta' isfel tal-Kunvent ta' San Salvatur, fejn sa ffit xhur ilu kien hemm il-Biblijoteka Kustodjali, li issa giet ittrasferita għal post aktar spazjuż. Dan il-Mużew diġà thejja bl-ghajnuna esperta tal-arkeologu Patri Eugenio Alliata ofm u esperti mill-Italja, u fis-snin li ġejjin il-pellegrini u t-turisti f'Ġerusalemm ikunu jistgħu jgawdu dawn it-teżori esposti b'mod permanenti fil-Mużew ta' San Salvatur. Il-kwantità kbira tagħhom tiggarrantixxi li l-esibizzjoni ta' dawn l-oġġetti tvarja minn mument għall-iehor, hekk li kull min jiġi l-Art Imqaddsa aktar minn darba jkun jista' jgawdi varjetà ta' teżori li jitharsu f'San Salvatur, fil-Qabar ta' Kristu u fil-Mużew tal-Flagellazzjoni.

L-aħħar fażi tal-iżvilupp tal-Mużew f'San Salvatur se tinkludi wkoll ir-restawr tal-kantina antika tal-inbid, fejn storikament il-Frangiskani kienu jagħrsu l-gheneb biex jipproduċu l-inbid tal-quddies u l-inbid għar-refettorju tal-

patrijiet, f'ambjent aktar kwiet u sigriet bogħod mill-ghajn tal-maġġoranza tal-popolazzjoni Musulmana li ma taċċettax l-inbid fil-kultura reliġjuża tagħha. Fil-kantini ta' taħt San

Salvatur għad hemm il-btieti tal-inbid li jmorru lura għas-seklu 17, u din il-kantina hi ċertament l-egdem u l-unika kantina tal-inbid preżenti fl-Art Imqaddsa.

PELLEGRINAĠĠI TOTUS TUUS

"Kollni Tiegħek"

Ejja ħa noħduk għand il-Madonna tal-Paċi
għewwa Medjugorje

Ċempel:

Charles & Anna Chase 2144 0002 / 9943 0369

Joe & Berta Camilleri 2137 5175 / 9980 8993

Clyde & Marion Attard 2145 3373 / 9929 1111

